

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Paraphrasis Epistolæ B. Pauli ad Romanos XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

DOMINICA V. POST DOMINI NATIVITATEM, Epistola B. Pauli Apostoli, ad Romanos XIII.

Exod. 10.

N EMINI quicquam debeatis, nisi ut inuidem diligatis. Qui enim diligit proximum, legem impletuit. Nam non adulterabis, non occides, non furaberis, non falsum testimonium dices, non concupisces. & si quod est aliud mandatum, in hoc verbo instauratur: Diliges proximum tuum sicut te ipsum. Dilectio proximi malum non operatur. Plenitudo ergo legis est dilectio.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Roma. 17.

A NTE hæc verba Apostolus Romanos, imd & mortales cunctos præmonuerat, vt omnibus sua redderent debita. Cui tributum, tributum cui vestigal, vestigal: cui timorem, timorem: cui honorem, honorem: & hoc modo singulis quicquid deberent, redderent. Nemini aliquid deberent, nunc reddendum: quia absque iniuria non fit, si alicui debeat aliquid & reddere posse, si non reddideris. Quo periculum peccatumque intelligitur, præcipue korum, qui cum habeant quod debent, & liberare possint, non tamen quod debere fatentur, etiam soluunt. Grauatae enim nimis ferunt à pecunia exonerari. Dicit itaque priorem sententiam confirmans: Nemini quicquam debeatis, nisi ut inuidem diligatis. Cum enim alia fuerint à vobis reditta omnia, puta pecunia, vestigia, honor, timor, & id genus plura, vnum manet quod semper debetis, vt vos mutuò diligatis. Nullum namque tempus est, quo non debeamus nos diligere mutuò. Aliac enim quæ debentes reddimus, à nobis transeunt ad alios, quibus damus. Charitas vero nunquam satis redditur, vt libereamus nos semel, posthac nō dilecturi: sed manet debitum, vt quantumuis soluimus, quantumuis reddimus, semper & quæ debito maneamus, nec etiam charitas, cum reddimus eam, aut impendimus, à nobis ad alios transit, ita vt nos deserat, sed quo plus soluimus, eo plus retinemus. Est ergo sensus: Cætera omnia soluite, vt nihil debeatis. Charitatem autem ita soluite, ita effundite, vt semper eam habeatis & debeat. Qui enim diligit proximum, legem impletuit. Charitas enim sola est quæ legem implet, sine qua lex nulla impleri potest. Nihil autem obstat, quod solam dilectionem proximi hic commemorat, quia dilectionem Dei neutiquam tacet, quisquis dilectionem mandat proximi obseruandam propter Deum. Non enim ea dilectio nobis proximi præcipitur, quæ ex affectione est naturæ, aut sanguinis propinquitate, aut sociali, familiarive contracta consuetudine, sed quæ propter Deum concipitur, fouetur & impenditur. Dilectio itaque proximi legem impletuit. Nam non adulterabis, quid aliud est quam proximum dilige? Qui enim proximum diligit, eius non delonestat vxorem. Itaque, non adulterabis, non occides, non furaberis, non falsum testimonium dices, non concupisces rem proximi tui: & si quod aliud est mandatum, impletur perficeturq; in hoc verbo: Diliges proximum tuum sicut te ipsum. Quis enim eius vxorem adulterat, quis illum occidet, quis ei furabitur, quis falsum contra illum testimonium

Dilectio proximi quam
præcipiat.

Exod. 10.

Matth. 22.

nium proferet, aliave iniuria, aut contumelia ldet, quem diligit? Omnia igitur hac legis præcepta de dilectione proximi, in hoc vno coadunantur; Diliges proximum tuum sicut te ipsum. Quapropter quomodo te diligere debes, hoc modo etiam proximum diligere, puta ad virtutem, ad salutem, ad Deum honorem, ad iustitiam quoque: hoc est, quia iustus es, aut ut iustus sis it, ac proximum diligere. Dilectio enim proximi, malum non operatur. Charitas enim non peccat. Sed vide quæ dilectio sit charitas, ne alia quam charitatis dilectione hominem diligenter seducaris. His enim qui ex professo Dominum eum solum volunt diligere, multa se obiciunt, quibus fallitur, irrident enim animus ad diligendum, quæ sub foco quidam se putant charitatis amare, ad qua ramen charitas non trahit, sed carnalis, sensualis, naturalis, vitiosusq; amor ut diliguntur. Porro ubi vera est dilectio, ubi vera charitas, ibi plenitudo, impletio, consummatio quæ est legis, dilectio.

EXEGESIS EUANGELII EIVSDEM

Dominica, Mathei VIII.

Ost leprosi & paralytici serui, scilicet Centurionis, curationem, ubi Petri à febribus socrum curauerat, aliosq; multos dæmoniacos & lan-

Math. 7.
Lucas 4.

guedos, videns turbas iuxta se, voluit in alteram partem lacus transfratre, in omnibus volens nos docere, atque quomodo non solum in terra, sed etiam in mari potens esset miracula facere, cui quia Dominus erat in universorum, forent subiecta omnia, ostendere. Ait ergo Euangelista:

Ascendente Iesu in nauiculam, secuti sunt eum discipuli eius.

Quod Christus ultra mare (sic enim quemuis lacum magnum aut aquatum congregationem Iudei vocant) recedere voluit, quasi turbas fugituras, non ideo fecit quod secreto loco, solitudine posset iuuari, sed nobis, ut alia omnia, hoc monstrauit in ex exemplum, quo turbas, hominumq; affectus vbiunque potuerimus, declinemus. Nobis enim timuit, ne popularis favor, turbarum clamatio, laus, gloriaq; hominum imponeret: ideo in se docuit nos eligere secretum, & ab hominum occursum aspectuq; nos subducere. Alia quoque potuit esse ratio (nihil enim non docere voluit) ut post multas fatigations turbarum in alium secederet locum, ultra scilicet mare Galilææ, quo infirmitatem humanam requie interdu egere monstraret, quomodo alibi Marcus illū suis dixisse refert: Venite scorsum in desertum, & requiescite pusillum. Voluit præterea Dominus hic præcipue prælatos & eos, qui aut docere, aut prædicare alijs solent, docere, quomodo, ubi necessitas est, alijs viuant, vertim ubi satisficerint alijs (quibus sua opera subuenient) se se ad se, hoc est, ad locum secretum, ad abstractam vitam atque mentis secessum recipient. Nequenam alijs tantum, neque sibi ipsis solum nati sunt, sed à Deo in curam, in regimen, & in adificationem sunt multorum constituti, pro quorum eruditioe & pabulo verbi Dei, ipsi quoque sepius redire habent ad pastum, hoc est, ad lectio[n]um, orationum, meditationumq; secreta silentia: ubi propriæ vacent conscientiæ discussioni, ubi deuotæ studeant compunctioni, & in seipsis discant quod alios sunt docti. Sciendum autem nihil hic in terris Dominum egisse quod non doceatur.

P ret,

T. VI

21